

Łódź, 24 kwietnia 2023 r.

**Autorzy: dr hab. Ryszard Machnikowski, prof. UŁ,
dr hab. Stanisław Kosmynka, prof. UŁ**

Raport z badania ankietowego „Bezpieczeństwo w mieście Radomsko 2023”

Informacje o badaniu i badanej próbie:

Badanie ankietowe, mające na celu poznanie postrzegania przez mieszkańców sytuacji bezpieczeństwa, zarówno poszczególnych zagrożeń, jak też działań Urzędu Miasta Radomsko mających na celu poprawienie bezpieczeństwa w mieście, zostało przeprowadzone w dniach 15.12.2022 –15.02.2023 w Radomsku przez pracowników UMR. Kwestionariusz ankiety (patrz Aneks nr. 1) został przygotowany przez pracowników *Centrum Studiów i Analiz Strategicznych* Wydziału Studiów Międzynarodowych i Politologicznych Uniwersytetu Łódźkiego, posiadających wykształcenie socjologiczne i duże doświadczenie w realizacji ankietowych badań społecznych, szczególnie dotyczących kwestii bezpieczeństwa publicznego: dr. hab. Ryszarda Machnikowskiego, prof. UŁ oraz dr. hab. Stanisława Kosmynkę, prof. UŁ, którzy są autorami niniejszego Raportu. Przebadano łącznie próbę $n = 190$ mieszkańców Radomska. Kobiety stanowiły około 56% badanej próby, mężczyźni około 44%. 75% badanych urodziło się w Radomsku, blisko 17,5% podało jako miejsce urodzenia inne niż Radomsko, a pozostali nie podali informacji o miejscu urodzenia. Na 190 przebadanych mieszkańców Radomska 16 osób mieszka w Centrum, 47 osób podało miejsce zamieszkania na os. Tysiąclecia, Jagiellońska, 28 osób zadeklarowało zamieszkiwanie na terenie dzielnic Folwarki, Sucha Wieś, Wymysłówek, 18 osób na os. Batorego, Miła, również 18 wskazało zamieszkiwanie w Stobiecku Miejskim, 32 osoby zamieszkują Kowalowiec i Bogwidzowy, a 31 mieszka w Bartodziejach i Miłaczkach.

Wykształcenie podstawowe zadeklarowało 17% respondentów, zawodowe ponad 10%, średnie 48,5%, wyższe 22% (pozostali nie podali tej informacji). Średnia wieku badanej populacji to 36 lat. Nieco ponad 17% spośród badanych zadeklarowało łączny dochód gospodarstwa domowego *netto* do 2500 PLN, 30,55% do 5000 PLN, 16% do 7500 PLN, 11% do 10 000 PLN, niespełna 5% powyżej 10 000 PLN, natomiast 20% respondentów nie podała informacji o dochodzie. 1% spośród zapytanych zadeklarował pracę w zawodach rolniczych, 10% wybrało zawody robotnicze, niespełna 5% respondentów pracuje w usługach, ponad 16% w sektorze publicznym, ponad 2,5% spośród zapytanych studiuje, a ponad 0,5% studiuje i pracuje, prowadzenie własnej działalności gospodarczej zadeklarowało 3,6% spośród respondentów, stanowiska kierownicze zajmowało 2,65% zapytanych, 7,3% zadeklarowało pozostawanie na bezrobociu, ponad 46% zadeklarowało inny status zawodowy, a niespełna 5% spośród respondentów nie podało żadnej informacji dotyczącej tej kwestii.

Cechy demograficzno – społeczne różnicujące respondentów, takie jak płeć, miejsce urodzenia, zawód, stan cywilny czy dochód nie miały istotnego wpływu na rozkład wybranych odpowiedzi na poszczególne pytania. Miejsce zamieszkania na terenie miasta (dzielnica) w zauważalnym stopniu wpływało na odpowiedź na niektóre pytania. W mniejszym stopniu wpływ na wybór odpowiedzi miał wiek respondentów. Wykształcenie respondentów było dość mocno skorelowane z wiekiem – osoby młodsze (do 25 roku życia) zwykle deklarowały, co wydaje się oczywiste, wykształcenia „podstawowe”, „zawodowe” i co najwyżej „średnie”, u osób starszych rozkład odpowiedzi obejmował także wykształcenie „wyższe” (łącznie 22,1 %). Trudno jest zatem na podstawie zebranych danych dokłądny wpływ tej cechy na wybór odpowiedzi, nie wydaje się jednak, by był on znaczący i mógł tłumaczyć prezentowane opinie.

Percepcja sytuacji bezpieczeństwa w mieście Radomsko - co mieszkańcy Radomska sądzą o bezpieczeństwie w swoim mieście i napotkanych w nim typach zagrożeń?

Istotną informacją jest, że lekka przewaga respondentów skłania się ku stwierdzeniu, że Radomsko jest miastem raczej bezpiecznym (wartość 0,38 w skali od -2 oznaczającej miasto bardzo niebezpieczne do 2 oznaczające miasto bardzo bezpieczne – patrz Aneks nr. 1). Jedynie wśród mieszkańców Centrum przeważa zdanie nieco odmienne - ich odpowiedzi wyrażają

pogląd, że Radomsko jest miastem przeciętnym pod względem bezpieczeństwa. Podobne odczucia odzwierciedla ocena poziomu bezpieczeństwa odnośnie poszczególnych dzielnic. W tym przypadku także Centrum zostało uznane przez wyróżniającą się część biorących udział w badaniu, a zarazem jego mieszkańców, za obszar raczej niebezpieczny (wartość -0,18). Za najbardziej bezpieczne dzielnice Radomska są postrzegane Stobiecko Miejskie oraz Bartodzieje i Miłaczki. Warto jednak dodać, że uśrednione wartości odpowiedzi w przypadku żadnej części miasta nie zbliżyły się do poziomu uznającego je za bardzo bezpieczne, podobnie żadna z części miasta nie została uznana za bardzo niebezpieczną. Zatem choć ogólnie dominuje wśród ankietowanych przekonanie, że Radomsko jest miastem raczej bezpiecznym, to niemniej jednak żadna z jego dzielnic nie jest postrzegana za bardzo bezpieczną lub przeciwnie – bardzo niebezpieczną.

Cechy takie jak wiek i wykształcenie nie różnicowały w znaczącym stopniu oceny, szczególnie w skali całego miasta. Niemniej jednak można zauważyć, że zamieszkujący Kowalowiec oraz Bogwidzowy nastolatki (osoby, które nie ukończyły 20 roku życia) nieco częściej niż pozostali wybierają odpowiedź „przeciętny” na określenie poziomu bezpieczeństwa *miasta*. Gdy chodzi o ocenę stanu bezpieczeństwa zamieszkiwanej *dzielnicy* to zamieszkujące Bartodzieje i Miłaczki starsze osoby (powyżej 60 roku życia) nieco częściej wybierają ocenę „przeciętny” na określenie poziomu bezpieczeństwa w tych dzielnicach, natomiast nastolatki zamieszkujący Centrum częściej niż inni określają tę dzielnicę jako raczej niebezpieczną.

Dominujące opinie respondentów, dotyczące określenia w skali miasta poziomu zagrożeń dla bezpieczeństwa wynikających ze strony przestępczości kryminalnej, usytuowały ów poziom jako średni. Odpowiedzi uznające go za bardzo wysoki, bądź bardzo niski, należały do rzadkości. Także w tym przypadku na największe zagrożenie wskazują osoby mieszkające w Centrum. Respondenci nieco mniej odczuwają ryzyko zagrożeń generowanych przez przestępczość na poziomie poszczególnych dzielnic. Średnia odpowiedzi *en bloc* dla wszystkich dzielnic wynosi w tym przypadku -0,38 (w skali od -2 oznaczającej bardzo niski poziom zagrożeń do 2 oznaczający bardzo wysoki poziom zagrożeń – patrz Aneks nr. 1), a więc zbliża się do niskiego poziomu percepcji takiego ryzyka. Najbezpieczniej czują się mieszkańcy Bartodziej i Miłaczek (średnia odpowiedzi -0,65). Zamieszkujący Folwarki, Suchą Wieś, Wymysłówek, oś. Batorego, Miłą, Stobiecko miejskie oraz Bartodzieje i Miłaczki

nastolatkomie nieco częściej niż pozostałe grupy wiekowe wybierają niski poziom zagrożenia w zamieszkiwanej dzielnicy. W pozostałych grupach wiekowych nie można zaobserwować zróżnicowania odpowiedzi ze względu na tę cechę, również poziom wykształcenia nie jest zmienną różnicującą percepcję ankietowanych w tym obszarze.

Jeśli chodzi zaś o ocenę głównych obszarów łamania prawa w Radomsku, negatywnie rzutujących na stan bezpieczeństwa miasta, największy odsetek respondentów wskazał na rozboje, bójki i pobicia (60,53%). Za istotny problem mieszkańcy Radomska uznali też kradzieże (42,63%), piractwo drogowe (41,58%) oraz akty wandalizmu (35,26%). Najmniej ankietowanych zaznaczyło w tym kontekście problem napaści seksualnych (niespełna 7%). Biorący udział w badaniu mieszkańcy Centrum za największe wyzwanie uznają rozboje, bójki i pobicia oraz akty wandalizmu (w obydwu kategoriach po 37,5%). Jest uderzające, że aż 50% respondentów z dzielnicy os. Batorego, Miła również wskazało rozboje, bójki i pobicia za główny problem w sferze przestępczości. Podobne zdanie wyraziło 40,63% badanych z dzielnicy Kowalowiec oraz Bogwidzowy. W tym przypadku cechy takie jak wiek ani wykształcenie nie powodują różnic w wyborze odpowiedzi.

Ogół ankietowanych lekko poniżej średniej ocenił skuteczność działań policji w całym mieście. Choć odpowiedzi wskazujące na skrajności (skuteczność oceniana bardzo nisko lub bardzo wysoko jest wybierana niezwykle rzadko przez respondentów), to niemniej jednak lekka przewaga wypowiedzi oceniających skuteczność działania policji jako „nisko” nad odpowiedziami „wysoko” tłumaczy powyższy fakt. Nieco lepiej sytuację w tej kwestii oceniają mieszkańcy trzech dzielnic: Folwarki, Sucha Wieś, Wymysłówek (wartość 0,32), Stobiecko miejskie (wartość 0,11) oraz Bartodzieje, Miłaczki (wartość 0,42). Wartość ich odpowiedzi sytuuje się lekko powyżej przeciętnej. W pozostałych dzielnicach ich mieszkańcy bardziej sceptycznie podchodzą do skuteczności działania policji na swoim terenie.

Według prawie 42% badanych obecność imigrantów w przestrzeni miejskiej kreuje niewielkie zagrożenia dla bezpieczeństwa. Nie widać w odniesieniu do tej kwestii (obszar całego miasta) znaczących dysproporcji w odpowiedziach mieszkańców poszczególnych dzielnic. Pewne różnice uwidaczniają się natomiast, jeśli chodzi o percepcję obecności cudzoziemców w konkretnych dzielnicach. Aż 56,25% badanych z Centrum jest zdania, że w ogóle nie wpływa ona na poziom bezpieczeństwa w tej części Radomska, podobnie sądzi aż ok. 58% badanych dzielnicy Bartodzieje, Miłaczki, a 50% ankietowanych ze Stobiecka

Miejskiego uważa, że ma ona niewielki wpływ na tę sferę. Zamieszkujące Centrum oraz Bartodzieje i Miłaczki starsze osoby (powyżej 60 roku życia) w nieco częściej niż przeciętna wybierają odpowiedzi „w średnim i znacznym stopniu [imigracja] stwarza zagrożenia dla bezpieczeństwa.”

Z danych tych wynika zatem pozytywny stosunek większej części biorących udział w ankiecie do imigrantów, biorąc pod uwagę oceny ich wpływu na poziom bezpieczeństwa miasta i poszczególnych dzielnic. To pozytywne nastawienie wskazuje, że imigranci nie są postrzegani jako źródło potencjalnych niebezpieczeństw, wręcz przeciwnie, wydaje się, że mieszkańcy sądzą, że harmonijnie wtapiają się w koloryt miasta. Ponadto, prawie 37% ankietowanych uważa, że władze Radomska w wystarczającym stopniu zapewniają programy integracji i wsparcia społeczno – ekonomicznego dla imigrantów. Należy jednak dodać, że spory odsetek respondentów (ponad 34%) nie ma sprecyzowanego zdania w tej kwestii. Jedynie 2,11% sądzi, że takie inicjatywy nie są w mieście potrzebne.

Jeśli chodzi o zagrożenia o charakterze ekologicznym na terenie całego miasta, z badania wynika, że są one oceniane na poziomie średnim (wartość 0,32). Najbardziej niepokoją się nimi mieszkańcy Centrum (wartość 0,56) oraz dzielnicy Kowalowiec, Bogwidzowy (wartość 0,63). Zamieszkujące Folwarki, Sucha Wieś, Wymysłówek oraz Kowalowiec i Bogwidzowy starsze osoby (powyżej 60 roku życia) częściej wybierają brak zagrożeń o charakterze ekologicznym w tych dzielnicach, osoby młodsze (przed ukończeniem 35 roku życia) są w pewnym stopniu bardziej uczulone na te problemy zarówno w skali całego miasta jak i zamieszkiwanych dzielnic.

Mieszkańców Radomska szczególnie niepokoi jednak kwestia smogu. Ponad 31% biorących udział w badaniu wskazało, że jest ona poważna; taki sam odsetek respondentów uznał ją za bardzo poważną. Jedynie 1,58% jest zdania, że problem smogu w mieście nie istnieje. Aż 42,86% ankietowanych uznało, że to bardzo poważne wyzwanie w dzielnicy Folwarki, Sucha Wieś, Wymysłówek, a 50% – że stanowi poważny problem w dzielnicy oś. Batorego, Miła. Ani wiek ani wykształcenie respondentów nie różnicuje odpowiedzi w tym zakresie. Na problem miejskiego smogu warto zwrócić baczną uwagę, gdyż znaczna część ankietowanych mieszkańców Radomska postrzega ten problem jako istotny i dla nich dolegliwy. Programy mające na celu istotną redukcję tego zagrożenia z pewnością zostaną odebrane pozytywnie przez mieszkańców miasta.

Jeśli natomiast chodzi o zagrożenie podtopieniami, to 36,32% badanych zadeklarowało, że miastu w niewielkim stopniu zagrażają podtopienia. Ponad 21% ankietowanych jest zdania, że zdarzają się one w dzielnicy Folwarki, Sucha Wieś, Wymysłówek, a 25% - że w dzielnicy Kowalowiec, Bogwidzowy. Za bardzo poważny problem w większości dzielnic uznało go poniżej 10% osób (wyjątkiem są dzielnice os. Tysiąclecia, Jagiellońska, a także Stobiecko Miejskie – taką odpowiedź udzieliło, kolejno, 10,64% i ponad 16% badanych). Ani wiek ani wykształcenie respondentów nie różnicuje odpowiedzi na pytanie dotyczące podtopień.

Ocena stanu bezpieczeństwa drogowego w skali całego miasta (wypadki, kolizje, niedostatek przejść dla pieszych itp.) nieco przewyższa poziom średni (wartość 0,26). Najlepiej w badaniu wypada w tym sensie os. Batorego, Miła. Jego mieszkańcy często uznają tę kwestię za problem średniego lub niewielkiego rozmiaru. Zamieszkujący Kowalowiec, Bogwidzowy nastolatkiem częściej niż pozostałe grupy respondentów wybierają odpowiedź „niewielki” na określenie skali tego problemu w swoich dzielnicach.

Jeśli natomiast chodzi o płaszczyzny zagrożeń dla dzieci i młodzieży na terenie miasta, największy odsetek respondentów postrzega ryzyko narażenia na kontakt z alkoholem (prawie 48%). Za poważne wyzwania zostały również uznane: przemoc w szkole (38,42%) oraz przemoc domowa (26,32%). Na problem przemocy w szkole zwraca uwagę 43,75% biorących udział w badaniu mieszkańców Centrum, 40,43% ankietowanych z os. Tysiąclecia, Jagiellońska), 44,44% mieszkańców os. Batorego, Miła) oraz 45,16% respondentów z Bartodziejów, Miłaczek. Z kolei dla 55,5% mieszkańców Stobiecka miejskiego największe wyzwanie stanowi narażenie dzieci na kontakt z alkoholem. Podobną opinię wyraża aż 66,7% osób z os. Batorego, Miła). Najmniej wskazań dotyczy niebezpieczeństwa napaści na tle seksualnym (2,63%). Ani wiek ani wykształcenie respondentów nie różnicuje odpowiedzi także w tym zakresie.

Z dominującej części odpowiedzi (42,11%) wynika pozytywne zdanie respondentów na temat miejskiego transportu publicznego: wedle tegoż odsetka badanych *en bloc* funkcjonuje on na ogół prawidłowo. Jedynie ok. 17% badanych łącznie twierdzi, że jedynie czasem działa on właściwie, bądź prawie nigdy. Najbardziej zadowoleni z funkcjonowania transportu są mieszkańcy Centrum (43,75%) i dzielnicy os. Batorego Miła – 50%. Jeśli chodzi o poziom skomunikowania poszczególnych dzielnic, dominują opinie oceniające go średnio (32,63%)

oraz dobrze (30%). Odczucia takie przeważają zarazem w większości przypadków poszczególnych dzielnic.

Średnia odpowiedzi na pytanie o ocenę priorytetowości działań władz miasta w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa określa ją w granicach podobnych do innych poczynań (wartość 0,14). Podobne zdanie dotyczy oceny dotychczasowych działań wdrożonych przez władze miasta w kierunku poprawy stanu bezpieczeństwa. Średnia odpowiedzi sytuuje je lekko dodatnio na tle innych poczynań władz (wartość 0,32). Wyrażna większość respondentów (wartość 0,94) uznaje dotychczasowe działania tego rodzaju podejmowane przez władze miasta za potrzebne. Ani wiek ani wykształcenie respondentów nie różnicuje odpowiedzi w tym zakresie.

Ocena wysiłków władz miasta - co mieszkańcy Radomska sądzą o działaniach podejmowanych przez UMR na rzecz bezpieczeństwa?

Istotnym elementem badania było sprawdzenie, co mieszkańcy sądzą o działaniach podejmowanych przez Urząd Miasta Radomska na rzecz bezpieczeństwa w mieście. W ankiecie zadano szereg pytań dotyczących poszczególnych programów poprawy bezpieczeństwa w mieście Radomsku. Żadna z ocenianych inicjatyw nie została oceniona negatywnie (z jednym lokalnym wyjątkiem, o czym niżej) to znaczy jako działanie, które pogorszyło (lekko lub znacząco) stan bezpieczeństwa w mieście. Zdaniem mieszkańców miasta „rozbudowa systemu monitoringu miejskiego” lekko poprawiła stan bezpieczeństwa, co ciekawe, gdy odpowiedź dotyczyła dzielnicy, w której respondent zamieszkuje, ocena była niższa niż wtedy, gdy zapytany oceniał sytuację ogólnie w mieście. „Uruchomienie całodobowego telefonu alarmowego obsługiwanego przez Miejskie Centrum Bezpieczeństwa zarówno na poziomie całego miasta, jak i w poszczególnych dzielnicach jest oceniane jako takie, które lekko poprawiło stan bezpieczeństwa.

Bardzo dobrze przez respondentów zostało ocenione „doposażenie jednostek Straży Pożarnej w dodatkowy sprzęt (np. dofinansowanie zakupu pojazdów, sprzętu itp.)”, które zostało ocenione bardzo wysoko i uznane za mające znaczący wpływ na poprawę stanu

bezpieczeństwa. Znacznie niżej, choć wciąż pozytywnie, zostało ocenione przez zapytanych „doposażenie finansowo – materialne policji (np. radiowozy, psy służbowe, kontenery)”, które w opinii zdecydowanie dominującej grupy respondentów jedynie lekko poprawiły stan bezpieczeństwa. Słabiej, choć trzeba nadmienić, że nadal pozytywnie, zostało ocenione „finansowanie etatów dzielnicowych”, które w opinii respondentów zaledwie umiarkowanie poprawiło stan bezpieczeństwa w mieście. Co ciekawe, w tym przypadku mieszkańcy dzielnic Bartodzieje, Miłaczki ocenili tę formę działania najniżej ze wszystkich mieszkańców. Nieco wyżej zostało ocenione działanie polegające na „doposażeniu magazynów zarządzania kryzysowego i przeciwpowodziowego”, które zarówno na poziomie miejskim, jak i w poszczególnych dzielnicach oceniono jako takie, które lekko poprawiło stan bezpieczeństwa. W tym przypadku mieszkańcy Centrum najwyższej ocenili to działanie, a w ich przekonaniu znacząco wpłynęło ono na poprawę bezpieczeństwa w tej dzielnicy.

Działanie „prowadzenie programów profilaktyki, przeciwdziałania narkomanii i przemocy” na poziomie miejskim i poszczególnych dzielnic zostało ocenione jak mające lekki wpływ na poprawę stanu bezpieczeństwa, w tym przypadku najniżej (choć wciąż pozytywnie) ocenili je mieszkańcy dzielnic Kowalowiec i Bogwizdowy.

Wysoko ocenione zarówno na szczeblu miejskim, jak i dzielnic zostało ocenione „bezpłatne przekazanie mieszkańcom czujników czadu oraz gazu ziemnego”, postrzegane jako działanie mające znaczny wpływ na poprawę stanu bezpieczeństwa, choć i w tym wypadku mieszkańcy dzielnic Kowalowiec i Bogwizdowy ocenili to najniżej, lecz wciąż pozytywnie.

„Zakup drona do pomiarów substancji niebezpiecznych w powietrzu” został uznany zarówno w mieście, jak i w poszczególnych dzielnicach za działanie lekko poprawiające stan bezpieczeństwa.

„Wprowadzenie zakazu sprzedaży alkoholu w porze nocnej na terenie miasta” zarówno na poziomie miejskim, jak i poszczególnych dzielnic zostało ocenione jako mający znikomy wpływ na poprawę bezpieczeństwa, natomiast zdaniem mieszkańców dzielnicy Centrum, i jest to właśnie jedyny przypadek wystawienia przez mieszkańców oceny negatywnej, zostało ocenione jako takie, które lekko pogorszyło stan bezpieczeństwa w tej dzielnicy. Również mieszkańcy dzielnic Kowalowiec oraz Bogwizdowy oraz Bartodziejów i Miłaczek dość nisko ocenili tę decyzję, lecz nie była to ocena negatywna.

Natomiast „utworzenie sieci ogólnodostępnych defibrylatorów na terenie miasta” jednoznacznie zostało ocenione jak mające znaczący dodatni wpływ na poprawę stanu

bezpieczeństwa zarówno w mieście, jak i w poszczególnych dzielnicach. Niezbyt wysoko oceniono natomiast „dodatkowe służby funkcjonariuszy policji na terenie miasta Radomska, finansowane z budżetu miasta”, które choć ogólnie zostały ocenione pozytywnie, niemniej jednak ich wpływ na stan bezpieczeństwa został ogólnie oceniony jako raczej umiarkowany.

Należy nadmienić, że zarówno deklarowany przez respondentów wiek, jak i wykształcenie nie były czynnikami w znaczący sposób różnicującymi, jeśli chodzi o ocenę działań podejmowanych przez UMR na rzecz poprawy stanu bezpieczeństwa w mieście – zarówno tych już realizowanych jak i tych planowanych. Niemniej jednak można dostrzec, że nastolatki (respondenci poniżej 20 roku życia) surowiej niż pozostali oceniali działania UMR w tym zakresie – w szczególności dotyczyło to osób zamieszkujących Bartodzieje oraz Miłaczki, a także nastoletnich mieszkańców Folwarków, Suchej Wsi, Wymysłówka, os. Batorego, Miłej, Kowalowca oraz Bogwidzowych. Trend ten nie był widoczny w przypadku osób w tym wieku zamieszkujących Centrum oraz os. Tysiąclecia, Jagiellońskiej.

Oczekiwania wobec przyszłości - co mieszkańcy Radomska sądzą o planowanych działaniach UMR na rzecz poprawy bezpieczeństwa w mieście?

Kolejną ważną kwestią, o którą zapytano mieszkańców Radomska, była ocena działań na rzecz poprawy bezpieczeństwa, które mogłyby zostać wprowadzone w przyszłości lub być przez władze miasta kontynuowane. Były one oceniane na skali od -2 oznaczającej „zupełnie niepotrzebne” do 2 oznaczającej „bardzo potrzebne”. „Kontynuacja wymiany oświetlenia na drogach”, zarówno na poziomie miejskim, jak i w poszczególnych dzielnicach została uznana za bardzo potrzebną, najbardziej zdecydowani w tej kwestii byli mieszkańcy dzielnicy Bartodzieje i Miłaczki. Bardzo podobnie było w przypadku propozycji „montażu w *nowych lokalizacjach* doświetlenia przejść dla pieszych”, który został również uznany za bardzo potrzebny (najniżej ocenili to mieszkańcy os. Tysiąclecia, Jagiellońskiej, lecz należy pamiętać, że było one najliczniej reprezentowane i wciąż ocenione pozytywnie), mieszkańcy pozostałych dzielnic bardzo mocno podkreślili aspekt konieczności dokonania podobnych instalacji.

Jednomyślnie we wszystkich dzielnicach uznano za bardzo potrzebne „budowę chodników i rozbudowę sieci ścieżek rowerowych”. Podobnie za bardzo potrzebne uznano

„dalsze wyposażenie jednostek Straży Pożarnej”, co jest spójne z wcześniejszą pozytywną oceną już przeprowadzonego takiego działania.

Z kolei „przebudowa rzeki Radomki wraz z budową kanału deszczowego w ul. Dolnej” zarówno na poziomie miejskim, jak i dzielnicowym została uznana za ogólnie dość potrzebną, najwyższą ocenę uzyskało to działanie wśród mieszkańców os. Tysiąclecia, Jagiellońskiej oraz dzielnic Kowalowiec i Bogwizdowy.

W ocenie respondentów działanie polegające na „przekazywaniu środków finansowych na wyposażenie policji” ocenione zostało w większości jako raczej potrzebne, natomiast „przekazywanie środków finansowych na utrzymanie dodatkowych etatów dzielnicowych” otrzymało ocenę na pograniczu obojętnej i raczej potrzebnej.

„Zmniejszenie natężenia ruchu w centrum miasta (np. poprzez utworzenie wooneerfu czyli przestrzeni z uspokojonym ruchem, wprowadzenie darmowej komunikacji)” również otrzymało przewagę ocen „raczej potrzebne” na poziomie miejskim, natomiast mieszkańcy dzielnic Centrum oraz Stobiecko Miejskie w znacznej mierze ocenili je jako bardzo potrzebne. „Rozbudowa sieci ogólnodostępnych defibrylatorów na terenie miasta” zarówno w mieście, jak i poszczególnych dzielnicach została uznana jako potrzebna, podobnie było z „wprowadzeniem programów przeciwdziałania agresji w szkołach”. Także w tych przypadkach mieszkańcy dzielnicy Stobiecko uznali to w dużej mierze jako działanie bardzo potrzebne.

„Dalsze dodatkowe służby funkcjonariuszy policji na terenie miasta Radomska, finansowane z budżetu miasta” zyskały większość ocen „raczej potrzebne”, najmniej entuzjazmu w ocenie w tym zakresie wykazywali mieszkańcy dzielnic Kowalowiec i Bogwizdowy.

Ankieta w pytaniu 20 zawierała wolne miejsce na dodatkowe uwagi i komentarze ankietowanych, których choć nie było wiele, to jednak warte są przytoczenia, gdyż pochodzą od osób, które wykorzystały tę okazję, by przekazać swoje obserwacje, wzbogacając pozyskane w ten sposób w badaniu informacje. Stanowią one mogą cenny wkład mieszkańców w kreowanie polityki bezpieczeństwa miasta. Część dodatkowych uwag dotyczyła zresztą spraw poruszanych we wcześniejszych pytaniach: kwestii doświetlenia obszarów miasta („brak doświetlenia przejść w dzielnicy Miłaczki”, „wyłączone oświetlenie w nocy w dzielnicy Kowalowiec”, „oszczędzanie oświetlenia miejskiego – wcześniejsze wyłączenie”, „oświetlenie, chodniki, ścieżki rowerowe (np. Wymysłówek, ul. Piłsudskiego)”, „miasto powinno zaopatrzyć główne ulice w chodniki i oświetlenie”, „wymiana oświetlenia zimą

spowodowała ciemności w niektórych miejscach miasta”, „niebezpiecznie jest w miejscach nieoświetlonych, szczególnie w pobliżu sklepów monopolowych”) czy przejść dla pieszych, zwracając uwagę na wcześniejsze wyłączenie oświetlenia miejskiego. Wskazywano także na „niestosowanie się do zakazu parkowania na chodnikach czy niestosowanie się do znaków drogowych przy przejeździe kolejowym”. Jeden głos postulował „zwiększenie działań w zakresie ekologii, co wpłynie na poprawę zdrowia mieszkańców”, inny zwracał uwagę na „za dużo betonowania miasta”, kolejne dwa wskazywały na konieczność prowadzenia „akcji informacyjnej o działaniach prewencyjnych, brak wiedzy o istnieniu telefonu alarmowego czy defibrylatorów”, oraz na ocenę, że „wprowadzane zmiany i usprawnienia w Radomsku i dzielnicach są słabo komunikowane mieszkańcom”. Jedna osoba narzekała na to, że „autobusy na przystanku Radomsko – Radomka nie jeżdżą zgodnie z rozkładem jazdy”, inna postulowała „w sezonie zimowym odśnieżanie dróg cały czas”. Pojawiły się także następujące głosy dotyczące monitoringu miejskiego: „Monitoring przy ul. Miłej, zamknięcie w porze nocnej Miasteczka Ruchu Drogowego”, „zwiększenie systemu monitoringu przy ulicy Batorego”, „założenie kamer na ul. Batorego, kontrola sklepów pod kątem sprzedaży alkoholu młodzieży” oraz kwestii parkowania w mieście: „więcej parkingów między blokami przy ulicach”, „parking przy ulicy Różanej w związku z pacjentami korzystających z przychodni, brak miejsc parkingowych”. Jedna osoba postulowała „budowę obwodnicy”, inna „szerszą współpracę w zakresie działań kryzysowych z WOT przez służby Wojewody (szkolenia, kursy), więcej szkoleń PIERWSZA POMOC oraz z zakresu działań ratowniczych i obronnych przy wykorzystaniu LOK i instruktorów wojskowych”. Jedna osoba wskazała, aby: „dron (...) pracował w godzinach nocnych i soboty”, inna aby „rozwiązać kwestię podtopień”, kolejna zaproponowała: „mniej pieniędzy dla Policji”.

Choć są to pojedyncze głosy, być może statystycznie nieistotne, niemniej jednak, jak można sądzić, pochodzą one od najbardziej zaangażowanych ankietowanych, zatem warte są wysłuchania szczególnie, gdy zwracają uwagę na podobnie odbierane problemy (jak np. kwestia oświetlenia miejskiego czy monitoringu ulic).

Analiza zebranych danych

Zebrane dane pozwalają na ocenę percepcji stanu bezpieczeństwa miasta i występujących w nim zagrożeń wśród mieszkańców miasta Radomsko, jak również oceny działań podejmowanych już przez UMR oraz tych przez Urząd planowanych. Przede wszystkim, zebrane informacje wskazują na spójność percepcji stanu bezpieczeństwa miasta i występujących w nich zagrożeń z oceną dotychczas przeprowadzonych działań i oczekiwaniami co do działań podejmowanych w przyszłości przez władze miasta. Radomsko jest dość jednoznacznie postrzegane jako miasto raczej bezpieczne, mieszkańcy pozytywnie oceniają wysiłki władz miasta mające na celu poprawę bezpieczeństwa w bardzo wielu obszarach i czekają na ich kontynuację lub wdrażanie nowych.

Za najbardziej bezpieczne dzielnice Radomska są postrzegane Stobiecko Miejskie oraz Bartodzieje i Miłaczki, jako najmniej bezpieczne jest postrzegane Centrum. Spośród zagrożeń o charakterze kryminalnym najbardziej dolegliwe są rozboje, bójki i pobicia, następnie kradzieże, piractwo drogowe oraz akty wandalizmu, a zatem przestępczość pospolita. Obecność imigrantów jest postrzegana na ogół pozytywnie przez respondentów, nie uważają jej oni za czynnik generujący zagrożenia w mieście. Również pozytywnie są oceniane programy integracji imigrantów prowadzone przez Urząd Miasta. Za najpoważniejszy problem o charakterze ekologicznym respondenci uznają smog, podtopienia są uważane za problem lokalny, dotyczący przede wszystkim dzielnic Folwarki, Sucha Wieś, Wymysłówek oraz Kowalowiec, Bogwidzowy. Bezpieczeństwo ruchu drogowego jest oceniane raczej pozytywnie, choć kwestia oświetlenia ulic, przejść dla pieszych i ścieżek rowerowych jest postrzegana jako istotna. W uwagach część respondentów wskazywała nawet konkretne miejsca, gdzie takie oświetlenie powinno zostać zainstalowane, podobnie jak i systemy monitoringu ulic. Raczej pozytywnie jest oceniany system transportu miejskiego. Jeśli natomiast chodzi o kwestie zagrożeń dla dzieci i młodzieży na terenie miasta, za najpoważniejsze uznaje się ryzyko narażenia na kontakt z alkoholem, a także przemoc w szkole oraz przemoc domową.

Gdy chodzi o działania na rzecz poprawy bezpieczeństwa podejmowane przez Urząd Miasta Radomska jako mające największy wpływ oceniono doposażenie jednostek Straży Pożarnej, bezpłatne przekazanie mieszkańcom czujników czadu oraz gazu ziemnego oraz

utworzenie sieci ogólnodostępnych defibrylatorów na terenie miasta. Najsłabiej wypadły oceny dotyczące dofinansowywania policji, zarówno w wymiarze doposażenia w sprzęt, jak i dofinansowanie dodatkowej służby funkcjonariuszy policji na terenie miasta oraz dodatkowych etatów dzielnicowych. Warto przy tym zauważyć, że choć ogólna ocena pracy policji w Radomsku była pozytywna, to jednak oceny te były średnio najniższe spośród tych, które dotyczyły różnych aspektów utrzymania bezpieczeństwa w Radomsku. Pozostałe konkretne projekty były oceniane na ogół pozytywnie, ale ich wpływ był oceniony jako wyraźnie niższy, niż w przypadku wskazanych wyżej.

Jeśli chodzi o oczekiwania respondentów co do przyszłych działań UMR w zakresie poprawy bezpieczeństwa w mieście, najwyższe oceny uzyskały kontynuacja wymiany oświetlenia na drogach, budowa chodników i rozbudowa sieci ścieżek rowerowych, podobnie za bardzo potrzebne uznano dalsze doposażenie jednostek Straży Pożarnej. Zmniejszenie natężenia ruchu w centrum miasta zostało uznane za potrzebne, natomiast doposażanie i finansowanie policji w dotychczasowych formach zyskało najbardziej sceptyczne oceny respondentów, choć ci nie uznawali ich za niepotrzebne.

Wnioski i rekomendacje:

W oparciu o opinie ankietowanych w przeprowadzonym badaniu można stwierdzić, że:

- 1) Miasto Radomsko postrzegane jest jako raczej bezpieczne miejsce zamieszkania, za najbardziej bezpieczne dzielnice Radomska są przez ankietowanych postrzegane Stobiecko Miejskie oraz Bartodzieje i Miłaczki, jako najmniej bezpieczne jest przez nich postrzegane Centrum;
- 2) Najpoważniejsze zagrożenia o charakterze kryminalnym związane są z przestępczością pospolitą, szczególnie z aktami przestępczymi takimi jak rozboje, bójki i pobicia, kradzieże, piractwo drogowe oraz akty wandalizmu;

- 3) Jako szczególnie dojmujący jest postrzegany przez mieszkańców Radomska problem smogu w mieście. Według opinii mieszkańców, podtopienia występują lokalnie: jest to problem dotyczący przede wszystkim dzielnic Folwarki, Sucha Wieś, Wymysłówek oraz Kowalowiec, Bogwidzowy, natomiast w skali całego miasta nie są postrzegane jako znaczące zagrożenie dla bezpieczeństwa mieszkańców i ich mienia. Programy mające na celu istotną redukcję tego zagrożenia z pewnością zostaną odebrane pozytywnie przez mieszkańców miasta.;
- 4) Gdy chodzi o kwestie zagrożeń dla dzieci i młodzieży na terenie miasta, za najpoważniejszy uznaje się ryzyko narażenia na kontakt z alkoholem, a także przemoc w szkole oraz przemoc domową, pozostałe rodzaje zagrożeń są wspomniane znacznie rzadziej;
- 5) Mieszkańcy raczej pozytywnie oceniają dotychczasowe projekty wdrażane przez Urząd Miasta mające na celu poprawę stanu bezpieczeństwa mieszkańców, według opinii większości ankietowanych podejmowane działania są potrzebne, aczkolwiek widoczne jest zróżnicowanie opinii co do konkretnych działań;
- 6) Najlepiej oceniane są: doposażenie jednostek Straży Pożarnej, bezpłatne przekazanie mieszkańcom czujników czadu oraz gazu ziemnego oraz utworzenie sieci ogólnodostępnych defibrylatorów na terenie miasta;
- 7) Najsłabiej wypadły oceny ankietowanych dotyczące zasadności dofinansowywania policji, zarówno w wymiarze doposażenia w sprzęt, jak i dofinansowanie dodatkowej służby funkcjonariuszy policji na terenie miasta oraz dodatkowych etatów dzielnicowych;
- 8) Mieszkańcy Radomska zdecydowanie oczekują kontynuacji realizacji już funkcjonujących programów poprawy bezpieczeństwa w mieście, oraz wprowadzania nowych;

- 9) Za najbardziej potrzebne uważa się kontynuację wymiany oświetlenia na drogach, budowę chodników i rozbudowę sieci ścieżek rowerowych, oraz dalsze doposażanie jednostek Straży Pożarnej.
- 10) Warto rozważyć także postulat przeprowadzenia szerszych społecznych kampanii informacyjnych dotyczących działań Urzędu Miasta prowadzonych na rzecz poprawy bezpieczeństwa w Radomsku – zarówno tych realizowanych jak i tych, które są w planach - z pewnością podniosłyby one stan wiedzy mieszkańców miasta o aktywnościach na tym polu.